

НАКАЗ
ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЗНАМ'ЯНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ»

від 29 вересня 2025 р.

№ 327

м.Знам'янка

**Про організацію навчання і перевірки
знань з питань охорони праці,
безпеки життєдіяльності працівників**

Відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом МОН України від 18.04.2006 року № 304,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про навчання, інструктаж та перевірку знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (додаток № 1).
2. Затвердити Програму навчання працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності (додаток № 2).
3. Затвердити Навчально-тематичний план навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (додаток № 3).
4. Затвердити перелік питань для проведення перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності (додаток № 4).
5. Затвердити екзаменаційні білети з охорони праці (додаток № 5).
6. Заступнику директора з НВрР Наталії ЧЕРНОВОЛ організувати і провести з 08 по 12 грудня 2025 року навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з працівниками.
7. Постійно діючій комісії з перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності:
 - провести навчання та перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності відповідно до графіка;
 - оформити протокол перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та зберігати його в службі охорони праці не менше п'яти років.
8. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

В.о. директора

Володимир СМАЛЬКО

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з НВР

_____Наталя ЧЕРНОВОЛ

Розробник:

Інженер з ОП

_____Юрій ГРИГОРАШ

ПОЛОЖЕННЯ
про навчання, інструктаж та перевірку знань
працівників з питань охорони праці,
безпеки життєдіяльності

1. Загальні положення.

1.1. Положення про навчання з питань охорони праці спрямовано на реалізацію в закладі системи безперервного навчання з питань охорони праці, яке проводиться з працівниками в процесі трудової діяльності, а також з учнями закладу.

1.2. Положення встановлює порядок і види навчання, а також форми перевірки знань з питань охорони праці працівників всіх категорій та учнів закладу.

1.3. Вимоги цього положення є обов'язковими для виконання усіма працівниками та учнями закладу.

1.4. Особи, які суміщають професії, проходять навчання та інструктажі з охорони праці як з їх основних професій, так і з професій за сумісництвом.

1.5. Працівники закладу при прийнятті на роботу і періодично в процесі роботи, а учні під час навчально-виховного процесу повинні проходити навчання і перевірку знань згідно з вимогами цього положення. Допуск до роботи (виконання навчально-практичних завдань) без навчання і перевірки знань охорони праці забороняється.

1.6. Перевірка знань працівників з питань охорони праці проводиться за тими нормативними актами про охорону праці, дотримання яких входить до їх службових обов'язків.

1.7. Формою перевірки знань з охорони праці працівників є іспит, який проводиться за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування. Результати перевірки знань працівників з питань охорони праці оформляються протоколом (додатки №1, 2).

1.8 При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівник на протязі одного місяця повинен пройти повторне навчання та перевірку знань.

1.9. Загальна відповідальність за організацію і здійснення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці покладається, згідно з вимогами Типового положення, на директора, а в підрозділах - на заступників директора. Контроль за проведенням навчання та перевіркою

знань працівників з питань охорони праці покладеться на інженера з охорони праці .

2. Навчання з питань охорони праці при прийнятті на роботу і в процесі роботи

2.1. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників.

2.1.1. Організацію навчання та перевірку знань з питань охорони праці працівників здійснює інженер з охорони праці.

2.1.2. Періодичність перевірки знань працівників проводиться перед початком роботи і періодично 1 раз на рік.

2.1.3. На підприємстві наказом директора створюється постійно діюча комісія. Головою комісії призначається директор, а членами комісії є заступник директора з НВрР, на якого покладається організація роботи з охорони праці у ліцеї, інженер з ОП .

2.1.5. Перед перевіркою знань працівників з питань охорони праці в закладі організовуються заняття за програмою навчання з питань охорони праці .

2.2. Навчання і перевірка знань охорони праці посадових осіб і спеціалістів

2.2.1. Проходити попереднє і періодичне навчання та перевірку знань з питань охорони праці повинні:

- директор ліцею;
- заступники директора;
- інженер з охорони праці.

2.2.2. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці цих осіб проводиться в навчальних закладах, які отримали дозвіл Держпраці на проведення цієї роботи.

2.2.3. В окремих випадках, за погодженням з Держпраці, навчання посадових осіб і спеціалістів може здійснюватися у порядку самостійного навчання за тематичними планами і програмою (додаток 2). Перевірка знань проводиться комісією відповідного вищестоящего органу, до складу комісії повинен входити представник Держпраці.

2.2.4. Інші посадові особи, що не входять до списку посадових осіб (див. пункт. 2.2.1) і робітники проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов'язків, до початку роботи щорічно безпосередньо у ліцеї. Перевірку знань проводить комісія ліцею по перевірці знань з питань охорони праці.

2.2.5. Працівники, які при перевірці знань виявили незадовільні знання, повинні протягом одного місяця пройти повторне навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

2.2.6. Позачергове навчання та перевірка знань посадових осіб спеціалістів з охорони праці проводяться:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативних документів про охорону праці,

- при введенні в експлуатацію нового устаткування,
- при переведенні працівника на іншу роботу або призначення його на нову посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці,
- на вимогу працівника органу державного нагляду за охороною праці.

3. Вивчення питань з охорони праці в ліцеї

3.1. У закладі передбачено навчальними планами вивчення питань охорони праці.

3.2. Зміст і обсяги навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладі регламентуються програмами, які складаються на підставі типових програм.

3.3. Обсяг і зміст навчання та форми перевірки знань з питань охорони життя, здоров'я та безпеки в закладі регламентуються навчальними планами, які складаються на підставі типових планів.

3.4. Облік виконання планів навчання учнів з питань охорони праці ведеться в журналі виконання педагогічних навантажень відповідно до встановлених Міносвіти вимог.

4. Інструктажі з питань охорони праці

4.1. Види інструктажів

За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

4.1.1. Вступний інструктаж

Проводиться :

- ~ з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
- ~ з працівниками інших організацій, які прибули до закладу і беруть безпосередню участь в навчальному процесі або виконують другу роботу;
- ~ з здобувачами освіти, які прибули до закладу для проходження викладацької практики;
- ~ з усіма здобувачами освіти при зарахуванні до закладу.

4.1.2. Первинний інструктаж:

Проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- ~ новоприйнятим (постійно чи тимчасово) на роботу;
- ~ який переводиться з одної роботи на другу;
- ~ який буде виконувати для нього нову роботу;
- ~ з учнями на початку занять;
- ~ на початку вивчення кожного нового предмета навчального плану - із загальних вимог безпеки, пов'язаних з тематикою і особливостями проведення цих занять.

4.1.3. Повторний інструктаж

Проводиться з працівниками на робочому місці і здобувачами освіти (учнями)

один раз на 3 місяці.

4.1.4. *Позаплановий інструктаж*

Проводиться:

- ~ при введенні у дію нових або переглянутих нормативних актів про
 - ~ охорону праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
 - ~ при порушенні працівниками вимог нормативних актів про охорону
 - ~ праці, що можуть привести до нещасних випадків чи аварійної ситуації;
 - ~ при виявленні особами, що здійснюють державний нагляд і контроль
 - ~ за охороною праці, незнання вимог безпеки стосовно робіт, що
 - ~ виконуються працівником;
 - ~ при перерві робіт більш чім на 30 днів для робіт з підвищеною
 - ~ небезпекою і 60 днів - для решти робіт;
 - з здобувачами освіти - в кабінетах лабораторіях при порушенні
- нормативних актів про охорону праці, що можуть привести до аварій чи травм;
- з здобувачами освіти перед зимовими та літніми канікулами;
 - при настанні надзвичайних ситуацій.

4.1.5. *Цільовий інструктаж*

Проводиться с працівниками:

- ~ при виконанні робіт, не передбачених трудовою угодою;
 - ~ при ліквідації аварій, стихійного лиха;
 - ~ з учнями в разі організації масових заходів (екскурсії, походи,
- спортивні заходи тощо).

4.2. Порядок проведення інструктажів

4.2.1. Усі працівники, які приймаються на постійну чи тимчасову і при подальшій роботі, повинні проходити у ліцеї навчання в формі інструктажів з питань охорони праці, надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також с правил поведінки при виникненні пожеж чи других аварійних ситуацій.

4.2.2. *Вступний інструктаж* проводиться інженером з охорони праці по програмі вступного інструктажу.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу, який зберігається у інженера з охорони праці .

4.2.3. *Первинний інструктаж* проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими у закладі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт, а також з урахуванням вимог програми первинного інструктажу.

4.2.4. *Повторний інструктаж* проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

4.2.5. *Позаплановий інструктаж* проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначається в кожному окремому випадку

залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

4.2.6. *Цільовий* інструктаж проводиться індивідуально з окремим або з групою працівників. Осяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що ними буде виконуватись.

4.2.7. *Первинний, повторний, позаплановий і цільовий* інструктажі проводить безпосередній керівник робіт і закінчує їх усним опитуванням.

4.2.8. При незадовільних результатах перевірки знань після *первинного, повторного чи позапланового* інструктажів для працівника протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і перевірка знань. При незадовільних результатах і повторної перевірки знань питання щодо працевлаштування працівника вирішується згідно з чинним законодавством.

При незадовільних результатах перевірки знань після *цільового* інструктажу допуск до виконання робіт заборонено.

4.2.9. Про проведення цих інструктажів та про допуск до роботи вноситься запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці. При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував. Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, журнали прошнуровані і скріплені печаткою.

4.3 Порядок проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності з учнями

<i>Назва інструктажу та № інструкції</i>	<i>Періодичність</i>	<i>Хто проводить</i>	<i>Коли проводиться</i>	<i>Де фіксується</i>	<i>Підстава</i>
Вступний (по програмі вступного інструктажу)	Один раз на рік	Кл. керівник, майстер виробничого навчання	Кожного вересня (для всіх учнів) на першому занятті в майстерні, лабораторії	В журналі вступного інструктажу для учнів; на окремій стор. журналу обліку навчальних занять	Наказ МОіНУ № 1669 від 28.12.2017 п.8.2
Первинний, інструкція № 132	На першому занятті в кабінеті (майстерні, лабораторії) після канікул.	Викладачі предметів підвищеної небезпеки, майстри виробничого навчання	На початку занять в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо, де навчальний процес пов'язаний з використанням небезпечних або шкідливих для здоров'я факторів	В журналі встановленого зразка додаток 2 до наказу МОіНУ № 1669	Наказ МОіНУ № 1669 від 28.12.2017 п.8.4, п.8.5.
Тематичний (первинний) інструктаж, згідно інструкцій з ОП, БЖД для учнів, інструкція	По кількості практичних чи лабораторних робіт	Викладачі предметів підвищеної небезпеки, майстри виробничого навчання	Тематичний інструктаж проводиться перед виконанням кожного завдання пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, на початку уроку,	В журналі обліку інструктажів практичного навчання	Наказ МОіНУ № 1669 від 28.12.2017 п.8.4, п.8.5

№(відповідно до теми)			заняття, лабораторної, практичної роботи		
Позаплановий інструктаж	В разі потреби, згідно наказу	Класні керівники, майстри виробничого навчання	Проводиться у разі порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що може призвести чи призвело до травм, аварій, тощо	В журналі встановленого зразка додаток 2 до наказу № 1669 від 28.12.2017	Наказ МОіНУ № 1669 від 28.12.2017 п. 8.6
Цільовий інструктаж	Згідно наказу	Класний керівник, особа що відповідає за проведення заходу (згідно наказу), майстри виробничого навчання	Проводиться у разі організації пізнавальних заходів (олімпіади, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання, дискотеки, новорічні свята тощо), під час проведення громадських поза навчальних робіт (чергування по закладу; прибирання території, приміщень, тощо)	В журналі встановленого зразка додаток 2 до наказу № 1669 від 28.12.2017	Наказ МОіНУ № 1669 від 28.12.2017 п. 8.7

Примітка: Інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться перед початком зимових канікул, наприкінці навчального року перед початком літніх канікул (підстава – п.5.13 наказ МОіНУ №304 від 18.04.2006 року). Запис про проведення інструктажу робиться в журналі встановленого зразка (додаток 2 до наказу МОіНУ № 1669).

Інженер з ОП

Юрій ГРИГОРАШ

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ПРАЦІВНИКІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Програма розроблена на основі Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та переліку робіт з підвищеною небезпекою (ДНАОП 0.00-4.36-05) та Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, підприємствах, підпорядкованих МОН України, затвердженого наказом МОН України від 18.04.2006 року № 304.

ТЕМА 1. ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ

Основні положення Закону України „Про охорону праці”. Поняття охорони праці. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці: Закон України "Про охорону праці", “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, Кодекс законів про працю України та прийняті відповідно до них нормативно-правові акти, а також Закон України "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення", Закон України "Про пожежну безпеку", Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційний захист".

Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору та під час роботи на підприємстві. Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Управління охороною праці. Обов'язки роботодавця щодо створення умов праці відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язки працівника щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Аудит охорони праці.

Служба охорони праці. Положення про службу, основні завдання, функціональні обов'язки та права. Комісія з питань охорони праці підприємства: порядок створення, обов'язки та права комісії.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про навчання, яке встановлює порядок і види навчання та інструктажів, форми перевірки знань з питань охорони праці працівників та посадових осіб. Перелік посад посадових осіб, які до початку виконання своїх обов'язків і періодично один раз на три роки проходять навчання з питань охорони праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Фінансування охорони праці роботодавцем. Інші джерела фінансування охорони праці. Перелік заходів і засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат юридичної чи фізичної особи, яка відповідно до законодавства використовує найману працю.

Додержання вимог щодо охорони праці при проектуванні, будівництві (виготовленні) та реконструкції підприємств, об'єктів і засобів виробництва. Попередня експертиза проектної документації, за позитивними результатами якої відкривається фінансування робіт. Дозвіл на початок роботи та види робіт підприємства, діяльність якого пов'язана з виконанням робіт та експлуатацією об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, що встановлюються визначеним Кабінетом Міністрів України переліком. Порядок допуску в експлуатацію придбаних за кордоном технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування тощо. Порядок прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих об'єктів.

Основні вимоги Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Інформація та звітність про стан охорони праці. Добровільні об'єднання громадян з охорони праці.

Стимулювання охорони праці. Заохочення працівників за активну участь у роботі зі створення безпечних та нешкідливих умов праці. Застосування при розрахунках страхових внесків до Фонду соціального страхування від нещасних випадків та профзахворювань знижок та надбавок для кожного підприємства.

Відшкодування підприємствам, громадянам і державі збитків, завданих порушенням вимог охорони праці.

Нормативно-правові акти з охорони праці. Опрацювання, прийняття та скасування нормативно-правових актів, тимчасове припинення їх чинності. Акти підприємств з охорони праці. Забезпечення працівників нормативно-правовими актами з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Органи державного управління. Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі охорони праці. Повноваження міністерств та інших центральних органів виконавчої влади в галузі охорони праці, і, зокрема, спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань праці та соціальної політики щодо атестації робочих місць на відповідність вимогам нормативних актів про охорону праці. Повноваження спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці щодо управління охороною праці. Повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в галузі охорони праці. Повноваження об'єднань підприємств з цих питань.

Організація наукових досліджень з проблем охорони праці. Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці та порядок регулювання їх діяльності. Права і відповідальність посадових осіб спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці. Соціальний захист цих посадових осіб.

Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Повноваження і права профспілок у цій сфері. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці.

Штрафні санкції до юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, до посадових осіб та працівників за порушення вимог щодо охорони праці. Відповідальність за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, за створення перешкод у діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці і представників професійних спілок.

Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основні положення Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності": завдання страхування та сфера дії закону, основні принципи страхування; управління страхуванням. Обов'язки ФССНВ: відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому ушкодженням його здоров'я, відшкодування моральної шкоди, профілактична діяльність Фонду, направлена на усунення загрози здоров'ю працівників, викликані умовами праці; фінансування страхування від нещасних випадків.

Страхові тарифи, диференційовані в залежності від класу професійного ризику виробництва, а також від фактичних умов та безпеки праці на виробництві. Закон України "Про колективні договори". Регулювання питань охорони праці в колективному договорі. Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аварій і пожежам.

Тривалість робочого часу працівників. Скорочена тривалість робочого часу. Заборона роботи в нічний час. Обмеження понаднормованих робіт. Заборона залучення до понаднормованих робіт.

Праця жінок. Роботи, на яких забороняється застосування праці жінок. Обмеження праці жінок на роботах у нічний час. Гарантії при прийнятті на роботу і заборона звільнення вагітних жінок та жінок, які мають дітей.

Праця інвалідів. Порядок навчання, перекваліфікації та працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій. Умови використання їх праці у нічний час та на понаднормованих роботах.

Праця молоді. Права неповнолітніх у трудових правовідносинах. Вік, з якого допускається прийняття на роботу. Роботи, на яких забороняється застосування праці осіб, молодших за вісімнадцять років. Медичні огляди.

Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають трудові спори. Терміни звернення до комісії з трудових спорів та порядок прийняття заяв. Порядок і терміни розгляду трудових спорів.

Відповідальність за порушення законодавства про працю.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Охорона праці як об'єкт управління. Управління охороною праці. Мета і завдання управління. Структурно-функціональна схема управління охороною праці.

Планування роботи з охорони праці: перспективне, поточне та оперативне.

Організація роботи з охорони праці. Посадові інструкції, установлення обов'язків, прав і відповідальності виробничо-технічних служб, посадових осіб і спеціалістів за виконання функцій і завдань у системі управління охороною праці, а також вимог з охорони праці.

Оперативне керівництво і координація роботи з охорони праці.

Матеріальне та моральне стимулювання роботи з охорони праці.

Контроль за ефективністю функціонування системи управління охороною праці, виконання працівниками своїх обов'язків, правил, норм та інструкцій з охорони праці, за станом охорони праці на робочих місцях, аудит охорони праці.

Вимоги нормативних актів з охорони праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання, будівель і споруд. Планово-запобіжні ремонти засобів праці. Метрологічне забезпечення охорони праці.

Організація безпечного ведення робіт підвищеної небезпеки або таких, де є потреба у професійному доборі згідно з нормативно-правовими актами з охорони праці.

Прилади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту працівників. План ліквідації аварій. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів паливних речовин, що використовуються у технологічній системі.

Основні положення Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки". Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної небезпеки.

Основні положення Конвенції 174 від 2 червня 1993 Міжнародної організації праці "Про запобігання значним промисловим аваріям".

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Ламінарне, дефлаграційне горіння і детонація в різних агрегатних станах: парогазових, дисперсних середовищ, сконденсованих вибухових речовин.

Особливості горіння та вибуху в апаратурі, виробничому приміщенні, неорганізованих газових викидів в незамкненому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; фактори, що характеризують небезпеку вибуху, ГОСТ 12.1.010-76 "Взрывобезопасность. Общие требования".

Кількісні показники вибухів, що характеризують масштаби руйнування, тяжкість наслідків. Тротильовий еквівалент; частка участі вибухопожежонебезпечних продуктів у вибуху, приведена маса; енергетичний потенціал вибухонебезпеки, баланс розподілу енергії вибуху.

Основні характеристики вибухонебезпеки хіміко-технологічних процесів; показники рівня руйнування промислових аварій. Установлені визначення: хіміко-технологічна система, технологічний блок, середовище, об'єкт. Значення параметрів: регламентовані, критичні, гранично допустимі; потенційно

вибухонебезпечний технологічний об'єкт. Кількісні характеристики гідродинамічних, тепломасообмінних процесів та їх вплив на рівень вибухонебезпеки. Кількісні показники, що складають енергетичний потенціал вибухонебезпеки. Можливі показники вибухів.

Методи стабілізації процесів та оцінка надійності систем. Фізико-хімічні характеристики речовин, що використовуються в технологічній системі, та їх вплив на вибухонебезпеку; оцінка рівня небезпечності процесу; обґрунтованість та надійність способів і засобів контролю допустимої кількості небезпечних речовин; засоби запобігання критичним значенням параметрів.

Оцінка експлуатаційної надійності та безпеки обладнання, трубопроводів, обґрунтування їх вибору. Поняття про строки служби (ресурсу) і безвідмовної роботи обладнання; обґрунтування вибору ущільнень, методів і засобів запобігання перевищенню тиску, ефективних систем аварійного скидання вибухонебезпечних продуктів закритого типу.

Вибір засобів контролю, управління і протиаварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) систем контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу і енергетичного потенціалу об'єкта.

Локалізація аварій, захист персоналу від уражень, будинків і споруд від руйнування. Поблочно моделі виникнення і розвитку аварій; технічні засоби і послідовність аварійного відключення технологічних блоків. Методи і послідовність локалізації аварій при різних схемах їх розвитку.

Методи оцінки інтенсивності впливу ударної хвилі на об'єкти при можливому вибуху. Основні принципи розрахунку зон за рівнями небезпеки та їх класифікація.

Обґрунтованість розміщення вибухонебезпечних технологічних об'єктів на території підприємства. Стійкість будинків і споруд до дії ударної хвилі. Технічні та організаційні заходи щодо захисту персоналу від дії ударної хвилі та вторинних факторів вибуху.

Основні напрямки в удосконаленні технологічних процесів, розробці сучасного обладнання, засобів контролю, управління і протиаварійного захисту, швидкодіючої та регульовальної апаратури. Підвищення якості сировини, матеріалів та обладнання.

Раціональне планування території підприємства. Вибір та використання ефективних і надійних, переважно на базі ЕОМ і мікропроцесорної техніки, засобів контролю, регулювання та протиаварійного захисту.

Запобігання аварійній розгерметизації технологічних систем, займанню аварійних викидів.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництва підвищеної вибухонебезпеки.

ТЕМА 3. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки об'єктів: Закон України "Про пожежну безпеку", стандарти, будівельні норми та правила, Правила пожежної безпеки та інше. Обов'язки керівника підприємства та інших посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта та окремих ділянок виробництва.

Порядок організації і робота добровільної пожежної дружини. Положення про добровільні пожежні дружини. Обов'язки членів добровільних пожежних дружин щодо запобігання пожежам та їх гасіння. Пільги та заохочення, встановлені для них.

Порядок створення та роботи пожежно-технічної комісії. Типове положення про пожежно-технічні комісії.

Кримінальна, адміністративна, матеріальна та дисциплінарна відповідальність громадян, посадових та юридичних осіб за порушення вимог пожежної безпеки та виникнення пожежі.

Коротка характеристика виробництва та пожежна небезпека технологічного процесу, сировини, готової продукції, агрегатів, установок тощо.

Основні причини пожеж: порушення технологічних регламентів і несправність виробничого обладнання, іскри електрогазозварювальних робіт і необережне поводження з вогнем, іскри котельних та інших установок, порушення правил користування інструментами і електронагрівальними приладами. Заходи пожежної безпеки, яких необхідно дотримуватись перед початком роботи, під час роботи та по її закінченні з метою запобігання пожежам.

Утримання території підприємства, протипожежні розриви, джерела протипожежного водопостачання, протипожежний режим на об'єкті.

Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і приміщеннях, при експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів, систем вентиляції, при проведенні електрогазозварювальних, паяльних та інших вогневих робіт, при фарбуванні, знежирюванні та митті виробів і обладнання.

Вимоги пожежної безпеки в лабораторіях, архівах, складських приміщеннях, гаражах, на складах зберігання хімічних речовин, паливно-мастильних матеріалів, при роботі з пожежовибухонебезпечними матеріалами, у приміщеннях з масовим перебуванням людей (клубах, поліклініках, їдальнях тощо).

Основні вимоги до утримання шляхів евакуації, автоматичних систем пожежогасіння і автоматичної пожежної сигналізації.

Призначення та місцезнаходження на об'єкті засобів пожежогасіння, протипожежного обладнання та інвентарю (вогнегасники, внутрішні пожежні крани, бочки з водою, ящики з піском, стаціонарні установки пожежогасіння). Загальні уявлення про спринклерне і дренчерне обладнання, автоматичну пожежну сигналізацію, вуглекислотні, порошкові, газові та інші установки пожежогасіння.

Порядок утримання на об'єкті засобів пожежогасіння влітку та взимку.

Правила використання вогнегасних засобів, протипожежного інвентарю і обладнання для пожежогасіння.

Засоби зв'язку і сповіщення про пожежу, що наявні на об'єкті, у цеху, місця розташування телефонів, пристроїв для подачі звукових сигналів пожежної тривоги. Правила використання цих засобів у разі виникнення пожежі.

Дії працівників при виявленні в цеху чи на території об'єкта задимлення, загорання або пожежі. Порядок повідомлення про пожежу в пожежну охорону, газорятівальну та інші аварійні служби, організація зустрічі пожежних частин, команд чи добровільних пожежних дружин. Виключення при необхідності технологічного обладнання, комунікацій, електроустановок та вентиляції. Гасіння пожежі наявними на об'єкті засобами пожежогасіння, порядок включення стаціонарних установок, евакуації людей і матеріальних цінностей.

Дії працівників після прибуття пожежних підрозділів (надання допомоги в прокладанні рукавних ліній, участь в евакуації матеріальних цінностей та виконання інших робіт за розпорядженнями керівника гасіння пожежі).

Розслідування та облік пожеж, розробка заходів щодо запобігання пожежам та загибелі людей на них.

Примітка. Навчання за темою 4 проводиться фахівцями, що мають спеціальну (пожежно-технічну) освіту та стаж роботи за фахом не менше 5 років.

ТЕМА 4. ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА

Статистичні відомості про стан виробничого електротравматизму. Основні причини та шляхи зниження його рівня.

Електричний струм, одиниці вимірювання струму, напруги, потужності, опору, частоти. Постійний та змінний струм, їх шкідлива дія на організм людини. Небезпечні величини електроструму, напруги. Залежність дії електроструму на людину від тривалості дії, умов середовища, метеорологічних факторів, фізичного стану людини. Поняття напруги кроку та дотику. Статична і наведена напруга. Дія електромагнітних полів, засоби захисту від них. Правила безпеки при роботі на персональних комп'ютерах.

Будова промислових електроустановок та їх елементи: електричні станції, підстанції, розподільчі пристрої, перетворювачі електроенергії; повітряні та кабельні лінії електропередач вище 1000 В; розподільчі електромережі напругою до 1000 В.

Розподіл електроустановок за класами напруги: 0,4 кВ; 6 - 10 кВ; 35 кВ; 110 - 1150 кВ. Особливості будови та сфера застосування.

Охоронні зони електромереж до і вище 1000 В. Допустимі (безпечні) відстані до струмопровідних частин діючого обладнання, що перебувають під напругою. Класифікація виробничих приміщень щодо небезпеки ураження працівників електричним струмом.

Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Порядок їх використання, зберігання та обліку. Періодичність та види випробувань. Плакати та знаки безпеки, що використовуються в електроустановках.

Заземлення та занулення електроустановок, їх захисна дія; найбільш допустимі величини опору, від чого вони залежать.

Заходи безпеки при роботі з електрифікованим інструментом, зварювальними та понижувальними трансформаторами, переносними світильниками тощо.

Вимоги безпечного застосування машин і механізмів у діючих електроустановках. Особливості виробництв з наявністю електротехнологій.

Порядок виконання робіт у діючих електроустановках: організаційні та технічні заходи, наряд-допуск до роботи, інструктаж, групи електробезпеки.

Вимоги до персоналу, який виконує роботи в діючих електроустановках.

Особа, відповідальна за стан електрогосподарства, її статус, кваліфікація, група електробезпеки, обов'язки та відповідальність.

ТЕМА 5. ГІГІЄНА ПРАЦІ. МЕДИЧНІ ОГЛЯДИ. ПРОФІЛАТИКА ПРОФЕСІЙНИХ ОТРУЄНЬ І ЗАХВОРЮВАНЬ

Поняття гігієни праці та медицини праці. Основні положення законодавчих актів, що стосуються створення безпечних умов праці та збереження здоров'я працюючих. Опрацювання, прийняття та скасування нормативно-правових актів – санітарних норм, правил, гігієнічних нормативів, регламентів тощо.

Шкідливі фактори виробничого середовища і трудового процесу, їх гігієнічна оцінка. Критерії і показники умов праці (Гігієнічна класифікація праці). Компетенція спеціально вповноваженого центрального органу

виконавчої влади в галузі охорони здоров'я в проведенні атестації робочих місць за умовами праці, організація та здійснення контролю за параметрами факторів виробничого середовища та трудового процесу. Атестація робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці.

Організація та здійснення державної санітарно-епідеміологічної експертизи промислової продукції, технологічних процесів тощо. Заходи щодо поліпшення умов праці та виробничого середовища. Особливості гігієни праці в провідних галузях господарства. Особливості гігієни праці під час використання праці жінок та неповнолітніх. Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Медичні огляди осіб, які працюють у важких та шкідливих умовах праці. Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності. Професійні захворювання (порядок розслідування, реєстрації та обліку профзахворювань, аналіз профзахворюваності, визначення придатності працівника до роботи). Основні принципи профілактики виникнення профзахворювань.

Примітка. Навчання за темою 6 проводиться фахівцями державної санітарно – епідеміологічної служби.

ТЕМА 6. НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПОТЕРПІЛИМ У РАЗІ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ

Стислі основи анатомії та фізіології людини.

Поняття першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Перша допомога при

кровотечі. Класифікація кровотечі. Основні види кровотечі, їх ознаки. Перша допомога при капілярній кровотечі. Перша допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки.

Способи реанімації, підготовки потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом "з рота в рот" чи "з рота в ніс".

Непрямий (закритий) масаж серця. Перша допомога при потопленні.

Види електротравм. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання першої допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Перша допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Перша допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Перша допомога при отруєнні газами. Симптоми отруєнь. Вплив різних газів на організм людини і його наслідки.

Перша допомога при пораненнях. Визначення та класифікація ран. Види перев'язувального матеріалу. Типи пов'язок. Правила накладання пов'язок.

Перша допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин. Перша допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Перша допомога при тепловому та сонячному ударах.

Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

Примітка. Навчання за темою 7 проводиться фахівцями-медиками.

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ РОБОТАМИ З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЙ

Великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки. Законодавчі та інші нормативні акти світової спільноти та України щодо забезпечення контролю, управління та захисту від основних видів виробничих небезпечних чинників. Класифікація виробничих небезпечних чинників в залежності від властивостей технологічних процесів та небезпечних речовин (різновиди вибухів, пожеж; вибухи киплячих рідин, що викидають пар, викиди токсичних речовин; порушення цілісності інженерних споруд, будівель тощо).

Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки". Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки (далі-ОПН). Повноваження суб'єкта господарської діяльності, який має ОПН, щодо організації робіт з ідентифікації ОПН. Роль адміністрації та керівників підрозділів підприємства у виявленні небезпечного промислового устаткування, проведенні оцінки небезпечних промислових факторів, розробці планів ліквідації аварій та аварійно-рятувальних заходів, розробці заходів щодо підвищення рівня безпеки виробництва, організації навчання та протиаварійних тренувань персоналу. Формування звітів про стан безпеки праці, проведену протиаварійну роботу та про аварії, що сталися.

Декларування безпеки ОПН – оцінка рівня небезпеки об'єктів, установлення імовірності можливих аварій, установлення прийнятного ризику та розробка заходів щодо його зниження. Мета і методика виявлення небезпечних чинників виробничих аварій. Визначення пріоритетів. Прогнозування аварій на виробництві. Методики оцінки можливостей виникнення аварій під час здійснення окремих технологічних процесів. Повноваження місцевих органів виконавчої влади щодо регулювання життєдіяльності ОПН. Роль місцевих органів виконавчої влади при вирішенні питань розміщення небезпечних промислових установок, у наданні допомоги підприємствам, проведенні інспекцій, ліквідації наслідків аварій, забезпеченні безпеки населення. Функціональна структура управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій. Взаємодія органів місцевої влади та керівників аварійно небезпечних виробництв щодо запобігання аваріям та ліквідації їх наслідків. Складання переліку промислових установок - джерел

загрози великих виробничих аварій. Узгодження місць розташування виробництв. Проведення інспекцій.

Планування заходів у разі надзвичайних ситуацій на виробництві. Організація аварійних служб та формування планів їх роботи. Управління здійсненням заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Порядок дії систем аварійної сигналізації та зв'язку, призначення персоналу та визначення його обов'язків.

Вибір засобів контролю, управління і протиаварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) системи контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу та енергетичного потенціалу об'єкта. Створення та організація роботи групи експертів на підприємстві. Складання та затвердження контрольних списків виробничих небезпечних чинників. Надання інформації громадськості.

Інженер з охорони праці

Юрій ГРИГОРАШ

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
навчання з питань охорони праці,
безпеки життєдіяльності

Тема 1. Законодавство України про охорону праці. Основні положення Закону України „Про охорону праці“, „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” та взаємозв’язок з іншими Законами України. Законодавство України про працю.

(3 години)

Тема 2. Організація роботи з охорони праці.

(6 годин)

Тема 3. Пожежна безпека.

(2 години)

Тема 4. Електробезпека.

(3 години)

Тема 5. Гігієна праці. Медичні огляди. Профілактика професійних отруєнь і захворювань.

(2 години)

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку.

(2 години)

Тема 7. Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій.

(2 години)

Всього : 20 годин

Інженер з ОП

Юрій ГРИГОРАШ

**Перелік питань для проведення
перевірки знань з питань охорони праці та
безпеки життєдіяльності**

1. Види навчання та перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб і працівників.
2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці у закладі освіти.
3. Організація проходження спеціального навчання і перевірки знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці у спеціальному навчальному центрі.
4. Відповідальність роботодавця або уповноваженого ним органу за порушення вимог законодавства у сфері охорони праці.
5. Сфера дії Закону України “Про охорону праці”.
6. Вимоги до транспортних засобів, які беруть участь у дорожньому русі.
7. Вимоги до електричних світильників у виробничих, складських приміщеннях з наявністю горючих матеріалів.
8. Випробування при прийнятті на роботу. Документи, на підставі яких оформлюється прийом на роботу. Переведення на іншу роботу.
9. Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух.
10. Відповідальність працівників за порушення вимог законодавства у сфері охорони праці.
11. Відшкодування власником шкоди працівникам у разі ушкодження їх здоров'я.
12. Відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю, у разі смерті потерпілого.
13. Відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю працівника, у разі стійкої втрати працездатності.
14. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці.
15. Правила користування порошковим вогнегасником.
16. Правила користування вуглекислотним вогнегасником.
17. Джерела опромінювання людини.
18. Дати повний перелік видів робіт, небезпечних для життя та здоров'я, оскільки створюють загрозу зараження інфекційними хворобами, до виконання яких не допускаються здобувачі освіти в процесі самообслуговування.
19. Додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу з окремими категоріями працівників за певних умов.
20. Допомога в разі удару та синдрому тривалого здавлювання.
21. Допомога при укусах бджіл (ос, джмелів), змій.
22. Допомога при укусах гризунів, тварин, що можуть переносити хворобу “сказ”.
23. Допуск до роботи з електрикою. Групи електробезпеки. Наряд - допуск. Вимоги до стану електропроводки.
24. Електротравми та перша допомога при таких ураженнях.
25. Забезпечення пожежної безпеки при проведенні культурно-масових заходів у закладі освіти.
26. Загальні положення Закону України “Про охорону праці”. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
27. Загальні положення Правил пожежної безпеки для освітніх закладів та установ системи освіти України.
28. Запобіжні написи, сигнальні пофарбування.
29. Засоби регулювання дорожнього руху.
30. Захисне заземлення, занулення. Його характеристика.
31. Зобов'язання керівника закладу відповідно до правил пожежної безпеки в закладі освіти.

32. Зобов'язання адміністрації підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та господарювання, до штатів яких входять водії.
33. Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають трудові спори. Організація комісій по трудових спорах.
34. Інструктування здобувачів освіти. Види інструктажів та умови їх реєстрації.
35. Інструкція з охорони праці: вимоги до її структури, оформлення та введення в дію по закладу. Інструктаж з питань охорони праці.
36. Інфекція, інтоксикація, пневмо- і гемоторакси.
37. Іонізуючі випромінювання (рентгенівське).
38. Класифікація ран. Асептика та антисептика.
39. Комісія по розслідуванню нещасних випадків з працівниками, її склад та обов'язки.
40. Комплектність, збереження та перевірка на працездатність внутрішніх пожежних кран-комплектів.
41. Лікувально-профілактичне харчування.
42. Медична аптечка, її склад, розміщення, правила використання медикаментів.
43. Медичні огляди працівників, здобувачів освіти та їх періодичність.
44. Методи пропаганди та агітації з питань безпеки життєдіяльності.
45. Моніторинг стану охорони праці в закладі освіти.
46. Навчання з питань охорони праці. Порядок організації повторного навчання.
47. Навчання з питань пожежної безпеки в закладах, установах і організаціях системи освіти України.
48. Надання першої долікарської допомоги при отруєнні.
49. Надання першої долікарської допомоги при утопленні.
50. Надання першої медичної допомоги при переломах.
51. Дії керівника закладу освіти у разі настання нещасного випадку із здобувачем освіти.
52. Групи дорожніх знаків, їх характеристика.
53. Небезпека петард.
54. Небезпечні величини електроструму. Крокова напруга.
55. Непрямий масаж серця і штучна вентиляція легенів.
56. Розслідування, облік та профілактика нещасних випадків, які трапилися під час освітнього процесу із здобувачами освіти.
57. Порядок проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного, а також навчального обладнання.
58. Вимоги пожежної безпеки до утримання території, будівель, приміщень та споруд, евакуаційних шляхів і виходів.
59. Опіки, їх класифікація. Перша допомога при опіках.
60. Опосвідчення стану безпеки електроустановок.
61. Центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах охорони праці. Його основні повноваження і права.
62. Центральний орган виконавчої влади, який формує державну політику у сферах охорони праці. Його основні повноваження і права.
63. Організація безпечного ведення робіт у разі залучення сторонніх суб'єктів господарювання, будівництво та ремонт на території закладу.
64. Порядок проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів.
65. Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в майстернях, кабінетах хімії, фізики, інформатики, спортивному залі.
66. Організація роботи з профілактики дитячого травматизму в закладах освіти.
67. Система управління охороною праці.
68. Організація роботи служби охорони праці та безпеки життєдіяльності. Загальні положення про службу.
69. Освітлення, норми освітлення. Вимоги до природного освітлення.

70. Основні види ускладнень при пораненнях та їх профілактика. Кровотеча.
71. Основні вимоги до утримання систем протипожежного захисту, зокрема автоматичної пожежної сигналізації.
72. Основні вимоги з охорони праці, пожежної безпеки до спортивного залу. Нормативні документи, які регламентують вищезазначені вимоги. Їх повний перелік.
73. Основні положення щодо допуску до керування транспортними засобами.
74. Особливості руху велосипедом. Елементи конструкції велосипеда, що впливають на безпеку. Одяг для велосипедиста. Засоби безпеки велосипедиста.
75. Особливості щелепно-лицьових травм, переломи щелеп, перша допомога, особливості транспортування. Вивих нижньої щелепи, перша допомога.
76. Охорона праці жінок, які мають неповнолітніх дітей або вагітні.
77. Очисні споруди.
78. Первинні засоби пожежогасіння та їх характеристика.
79. Характеристика загальних термінів медицини праці та їх визначення.
80. Просочення дерев'яних конструкцій будівель антипіненами.
81. Перша допомога у випадках вивихів, розтягнень зв'язок та м'язів.
82. Перша допомога при травмах хребта.
83. Перша медична допомога під час поранень.
84. Перша медична допомога при кровотечах.
85. Підготовка керівного складу до дій у надзвичайних ситуаціях.
86. Підготовка матеріальних та інженерно-технічних засобів до надзвичайних ситуацій.
87. Підготовка закладу освіти до нового навчального року та роботи в осінньо-зимовий період.
88. Підготовка цивільного населення до дій у надзвичайних ситуаціях.
89. План евакуації з приміщень у випадку аварії.
90. Пов'язки і правила їх накладання.
91. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту.
92. Поняття про виробничу санітарію. Виробничі фактори, їх характеристика.
93. Порядок перевезення організованих груп дітей залізничним транспортом.
94. Вимоги пожежної безпеки до приміщень різного призначення, що належать до системи освіти України.
95. Порядок накладання дисциплінарного стягнення на працівника за порушення трудової дисципліни.
96. Порядок перевезення організованих груп дітей автомобільним транспортом.
97. Порядок розслідування, облік нещасних випадків невиробничого характеру.
98. Послідовність дій керівника закладу при організації розслідування нещасного випадку зі смертельним наслідком, який трапився із здобувачем освіти, а також групового нещасного випадку.
99. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.
100. Порядок проведення інструктажів з охорони праці з працівниками.
101. Порядок створення служби охорони праці, її основні завдання, функції, права.
102. Підстава для проведення позачергових медичних оглядів працівників певних категорій.
103. Вимоги до кандидатів у водії та водіїв колісних транспортних засобів, які забезпечуватимуть перевезення організованих груп дітей.
104. Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки.
105. Відповідальність за порушення вимог пожежної безпеки.
106. Основні причини пожеж.
107. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки.
108. Основні вимоги до утримання шляхів евакуації.
109. Температура спалаху.
110. Порядок відключення від мережі електроживлення обладнання та вентиляційних систем у разі пожежі.

111. Порядок проходження посадовими особами навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки, а також проведення з працівниками протипожежних інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення.
112. Категорія приміщень за вибухопожежною і пожежною небезпекою.
113. Періодичність технічного обслуговування вогнегасників.
114. Періодичність технічного обслуговування і перевірка на працездатність пожежних кран-комплектів.
115. Що повинні забезпечувати пожежні щити.
116. Способи розміщування переносних вогнегасників.
117. Порядок дій адміністрації та персоналу до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів.
118. Дії адміністрації та персоналу після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів.
119. Законодавство України про охорону праці.
120. Перелік систем, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини в процесі трудової діяльності.
121. Порядок застосування відкритого вогню.
122. Охорона праці неповнолітніх.
123. Охорона праці інвалідів.
124. Умови, за яких допускається праця інвалідів в установах і організаціях із звичайними умовами праці.
125. Хто фінансує загальнодержавну програму поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
126. Права працівників під час укладання трудового договору.
127. Права працівників на охорону праці під час роботи.
128. Реалізація права працівника на отримання інформації про пільги та компенсації за роботу у важких та шкідливих умовах праці, на які він має право під час прийняття на роботу.
129. Пільги та компенсації працівникам за роботу у шкідливих і небезпечних умовах праці.
130. Нормативно-правові акти внутрішньої чинності, які регулюють вимоги до працівників з питань охорони праці.
131. Вимоги законодавства щодо зобов'язань роботодавця з питань охорони праці.
132. Права роботодавця з питань охорони праці.
133. Розмір мінімальних витрат на охорону праці на підприємствах, що утримуються за рахунок бюджету, встановлені законодавством.
134. Законодавчий акт, яким регулюються питання накладання штрафів.
135. Порядок побудови нормативно-правових актів з питань охорони праці установи.
136. Що включає Показник нормативно-правових актів з питань охорони праці.
137. Органи, яким надано право на затвердження нормативно-правових актів з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
138. Орган, який реєструє державні, галузеві стандарти з питань охорони праці.
139. Які нормативно-правові акти з питань охорони праці підлягають державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.
140. Максимальний термін перегляду державних актів про охорону праці.
141. Які документи з питань охорони праці необхідно погоджувати з органами державного нагляду за охороною праці
142. Призначення державних санітарних норм.
143. Види відповідальності за порушення санітарно-гігієнічних і санітарно-епідеміологічних правил та норм.
144. Нормативно-правовий акт, який зобов'язує роботодавця забезпечити усунення причин, що призводять до нещасних випадків, професійних захворювань та здійснювати профілактичні заходи.
145. Мета гігієнічної оцінки умов та характеру праці на робочих місцях.
146. Класи умов праці.
147. Що встановлюють державні санітарні норми.
148. Порядок огляду, зачинення приміщень, будівель після закінчення занять і роботи закладів та установ.
149. У яких закладах освіти можуть створюватися дружини юних рятувальників-пожежних.
150. Групи горючих будівельних матеріалів за займистістю.
151. Групи горючих будівельних матеріалів за поширенням полум'я.
152. Групи горючих будівельних матеріалів за димоутворювальною здатністю.
153. Групи горючих будівельних матеріалів за токсичністю продуктів горіння.

154. Порядок затвердження переліку посад і професій, які повинні проходити стажування (дублювання).
155. Чинники, що впливають на визначення тривалості стажування (дублювання).
156. Види інструктажів водіїв колісних транспортних засобів.
157. Порядок проведення передрейсового та післярейсового огляду водіїв колісних транспортних засобів.
158. Документ, який підтверджує, що працівника ознайомлено з умовами праці та наявністю на його робочому місці небезпечних та шкідливих виробничих факторів.
159. Перелік професій, які мають право на безкоштовне забезпечення засобами індивідуального захисту.
160. Визначення понять електротехнічного та електротехнологічного персоналу.
161. Порядок здійснення обліку, перевірки та випробування електроінструментів, трансформаторів, перетворювачів частоти та переносних світильників.
162. Перелік робіт, які виконуються за нарядами-допусками, порядок їх виконання.
163. Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями.
164. Випадки скасування припису інженера служби охорони праці.
165. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист.
166. Засоби індивідуального захисту й терміни випробування електрозахисних засобів.
167. Плакати й знаки безпеки, які використовують в електроустановках, місця їх вивішування.
168. Технічні заходи з електробезпеки під час організації робіт в електроустановках.
169. Умови, за яких умов вилучаються з експлуатації переносні заземлення.
170. Додаткові електрозахисні засоби, які використовуються під час роботи в електроустановках напругою до 1000 В.
171. Яку дію викликає струм, що проходить крізь тіло людини.
172. Допустима сила струму, що проходить крізь тіло людини.
173. Смертельна сила струму, що проходить крізь тіло людини.
174. Групи приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.
175. Електроінструменти за умовами безпеки, що належить до I класу.
176. Електроінструменти за умовами безпеки, що належить до II класу.
177. Електроінструменти за умовами безпеки, що належить до III класу.
178. Роботи підвищеної небезпеки.
179. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці осіб, які виконують роботи підвищеної небезпеки.
180. Права учасників дорожнього руху.
181. Обов'язки учасників дорожнього руху.
182. Основні права та обов'язки водія транспортного засобу.
183. Основні права і обов'язки пішохода.
184. Основні обов'язки та права пасажирів.
185. Організація дорожнього руху на автомобільних дорогах, вулицях та залізничних переїздах.
186. Обов'язковий технічний контроль транспортних засобів.
187. Основні вимоги щодо технічного обслуговування і ремонту транспортних засобів.
188. Підстави для заборони експлуатації транспортних засобів.
189. Повноваження Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.
190. Відповідальність за порушення законодавства про дорожній рух.

Інженер з ОП

Юрій ГРИГОРАШ

Екзаменаційні білети з охорони праці

Білет 1.

Охорона праці в Україні. Законодавчі акти з охорони праці. Електробезпека. Види ураження людини електрострумом. Трудовий договір. Права і обов'язки працівників.

Білет 2

Система стандартів безпеки праці, її впровадження в навчальних закладах. Безпека праці. Організаційні та технічні заходи. Класифікація приміщень за категоріями електробезпеки.

Білет 3

Державний, відомчий, громадський нагляд за охороною праці. Порядок дії працівників навчального закладу у випадку виникнення пожежі. Мікроклімат виробничих приміщень та його параметри.

Білет 4

Управління охороною праці в навчальному закладі. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Заходи захисту. Номенклатура заходів, які підлягають введенню в колективний договір (угоду).

Білет 5

Обов'язки адміністрації в забезпеченні здорових умов праці в навчальному закладі. Інструктажі з охорони праці, їх характеристика. Шум і вібрація. Вплив шуму і вібрації на організм. Засоби захисту.

Білет 6

Права працівників на пільги і компенсації за шкідливі умови праці. Інструкції з охорони праці. Захисні засоби з електробезпеки.

Білет 7

Відповідальність працівників за порушення вимог охорони праці. Вступний інструктаж з охорони праці з учнями. Гігієна праці та виробнича санітарія в навчальному закладі.

Білет 8

Розслідування нещасних випадків з учнями. Складання актів за формою Н-Н. Пожежна безпека і вогнестійкість матеріалів і конструкцій. Перевірка знань працівників з охорони праці.

Білет 9

Служба охорони праці в навчальному закладі. Охорона праці жінок та підлітків. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального захисту.

Білет 10

Закон України «Про охорону праці» про відшкодування потерпілому на виробництві. Попередні та періодичні медичні огляди педагогічних працівників. Заземлення та занулення як захист від ураження електрострумом.

Білет 11

Заходи щодо профілактики виробничого та дитячого травматизму в навчальному закладі. Навчання та перевірка знань з охорони праці педагогічних працівників. Норми первинних засобів пожежогасіння в навчальних закладах.

Білет 12

Галузеві нормативні акти з охорони праці та їх значення. Порядок введення в експлуатацію навчальних кабінетів, лабораторій, навчальних майстерень. Захисні засоби з електробезпеки.

Білет 13

Управління охороною праці в навчальному закладі. Номенклатура заходів, які підлягають введенню в колективний договір (угоду). Надання першої (долікарської) допомоги потерпілим.

Білет 14

Закон «Про охорону праці» про відповідальність працівників за порушення вимог безпеки праці. Мікроклімат виробничих приміщень та його параметри. Вступний інструктаж працівників з охорони праці.

Білет 15

Основні законодавчі акти з безпеки життєдіяльності. Атестація педагогічних працівників з охорони праці. Заходи щодо попередження пожеж у навчальних закладах.

Білет 16

Державне управління охороною праці. Позаплановий інструктаж працівників з охорони праці. Вогнегасники, їх класифікація та правила користування.

Білет 17

Закон України «Про охорону праці» і соціальне страхування від нещасних випадків. Посадові інструкції з охорони праці в навчальному закладі. Цільовий інструктаж з охорони праці з учнями.

Білет 18

Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Первинний інструктаж з охорони праці працівників. 3.Захисні засоби з електробезпеки.

Білет 19

Охорона праці та її складові частини. Організація проведення інструктажів з охорони праці з працівниками і учнями в навчальному закладі. Первинні засоби пожежогасіння та їх використання.

Білет 20

Порядок розслідування нещасних випадків з учнями, що сталися під час навчально-виховного процесу. Адміністративно-громадський контроль з охорони праці в навчальному закладі. Заходи безпеки при роботі на персональному комп'ютері.

Білет 21

Служба охорони праці в навчальному закладі. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори в навчальному закладі, їх характеристика та засоби захисту. Організація проведення інструктажів з учнями під час проведення позаурочних заходів.

Білет 22

Закон України «Про охорону праці» про відшкодування шкоди потерпілому на виробництві. Заходи щодо запобігання нещасних випадків серед учнів під час навчально-виховного процесу. Надання першої (долікарської) допомоги потерпілим.

Білет 23

Права громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Порядок введення в експлуатацію навчальних кабінетів, які підлягали реконструкції. Поняття гігієни праці, виробничої санітарії.

Білет 24

Поняття охорони праці та її складових частин. Інструкції з охорони праці на робочих місцях у

навчальному закладі. Колективний захист від шкідливих виробничих факторів.

Білет 25

Законодавчі акти України, в яких закріплена турбота держави про охорону праці. Цільовий інструктаж з охорони праці працівників. Електротравми та їх види, захист від уражень електрострумом.